

БУРГАСКО ИЗДАНИЕ

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

Варн. Градска Библиотека

LE PHARE DU COMMERCE.

СУБСИДИРАНЪ ОТЪ ВАРНЕНСКАТА, СОФИЙСКАТА И БУРГАЗСКАТА ТЪРГОВСКИ КАМАРИ.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледелие и индустрия.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

ИЗЛИЗА:

въ Варна
Вторникъ и Петъкъ
въ Бургасъ
Срѣда и Недѣля

Абонаментъ за България:

За година . . . 16 лв.
6 м-ца . . . 8
3 м-ца . . . 5

За странство:

За година . . . 30 лв.
6 м-ца . . . 16

Винаги предплатени.

Единъ брой 10 ст.

За обявления:

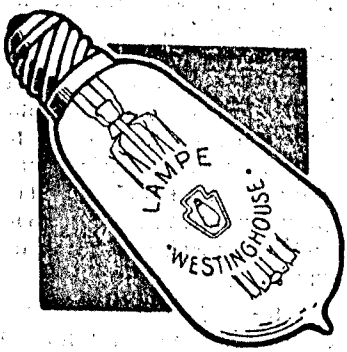
гармонденъ редъ на I-ва
стр. 1-ва на II-ра и III
стр. по 70-ст., на IV-та
стр. 20 стропки.

За по-вече обнародва-
ния се прави особено
спорузменение.

Съобщения, ръкописи и
суми се изпращатъ до
уредника:

П. ДРАГУЛЕВЪ.

Единъ брой 10 ст.

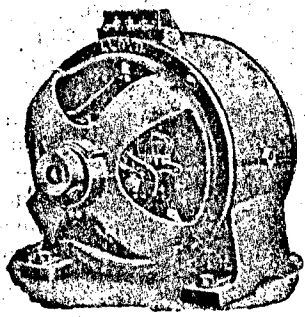

ЖАКЪ ПАУКЕРЪ

ТЕХНИЧЕСКО БЮРО

СОФИЯ

УЛ. ЕКЗАРХЪ ИОСИФЪ 33.

Най-голямъ складъ въ Царството

за електрически ламби „Westinghouse“ 75% економия. Електрически
материали, динамомашини, електромотори отъ фабриката „Людъ“

Извършва цѣли инсталации за електрическо освѣтление и силопрѣдаване и пр.

ГОЛЪМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ

ПОМПИ

за кладенци, години и винарски

ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО

МАШИНИИ СКАДЪ

ВУЛКАНЪ

С. Елщайнъ — Русе.

Илюстровани каталози при
поискване даромъ.

ПАРИ заема частно лице на со-
лидни хора съ 5 % лихва,
изплащане за 5 години също и ипо-
теки Kraus C. Post-lagend Berlin 29

Г. Саракиновъ.

Парата и политиката.

Неоспорима економическа истина е, че капитала отива тамъ дѣто има по-добри и по-сигурни лихви. Модерното народно стопанство съ сичките си особености проявява напълно потвърждава валидността на тоя старъ законъ въ политическата економика. Последствията отъ неговото дѣйствие най-ясно се изразяватъ въ сложенията финансови операции на голѣмита европейска банки. Днесъ, само единъ погледъ въ курсовия листъ е достатъченъ за капиталиста да види какъ и какъ най-добъръ би могълъ да вложи своя капиталъ. Нищо не е въ състояние да попрѣчи на неговото рѣшение, защото модерната финансова техника разполага съ всевъзможни срѣдства, чрезъ които много лесно би могло да се заобиколятъ всѣкакви изкуствени прѣчки на нормалното движение на капитала.

Чрезъ своята економическа и финансово политика, днесъ държавата се стреми да повдигне не само благосъстоянието на страната, като се грижи не само да развие старитъ народно-стопанствени ресурси, но и като създаде нови такива вънъ отъ нейнитъ граници.

До като въ срѣднитъ вѣкове публичнитъ стопанствени единици, чрезъ специални мѣроприятия се стараеха да ограничатъ до минимумъ външното влияние въ тѣхнитъ стопанства, днесъ даже границитъ на най-великитъ империи не сж вече въ състояние да задържатъ естественото стремление на националнитъ богатства да търсятъ нови, по-доходни плащания. Модерната държава не само съ нищо не прѣчи на това движение, ами последното е, което единствено направлява цѣлата нейна вътрѣшна и външна политика.

Безъ да се ровимъ въ историтата, бихме желали тукъ да споменемъ само за основнитъ мотиви на голѣми руско-австрийски антагонизъмъ на Балканитъ; борбата между тройния антантъ и тройния съюзъ за икономическо надмощие въ Мала-Азия и пр. и пр. Тѣзи и много други при-мѣри, отъ настоящето и близкото минало, сж най-очевиднитъ доказателства за начина и срѣдствата, чрезъ които се води и направлява международното стопанско състезаване.

Споредъ точни статистически изчисления само въ Франция се спестява годишно около 2 1/2 милиарда франка. Своевременно трѣбва да се търси пазаръ за тоя грамаденъ френски експортъ на капиталъ, защото, нито сантимъ не бива да остане безъ лихва даже за единъ денъ. Този грижа иматъ развититъ финансови институти, които сж въ връзка съ цѣлия свѣтъ.

Стопанската дѣйностъ на държавата въ това направление би трѣбвало да се изчерпа само въ секундиране старанията на банцитъ, които единствени сж компетентни да знаятъ какъ и какъ е най-доходно да се ангажиратъ капиталитъ. Така именно се развива народното стопанство въ Америка, дѣто цѣлия економически животъ се направлява почти автоматически, самъ по себе си, безъ да има нужда отъ нѣкакво опекуство. Въ сградата на неограниченитъ възможности простора на дѣйствие на частната инициатива не се ограничава абсолютно съ нищо.

Съобразно характера, на своето народно стопанство и за да се прѣдотвратятъ възможнитъ кризи при американската економическа свобода, европейскитъ държави, чрезъ специални мѣроприятия се стараятъ по възможностъ да държатъ въ известни рамки частната стопанствена инициатива. Въпрѣки тия изкуствени прѣчки, обаче, капитала чрезъ всевъзможни сложни финансови транзакции и тукъ запазва своя козмополитиченъ характеръ. Абсолютно нищо друго освѣнъ сигурния лихвенъ процентъ не тревожи днешния капиталистъ.

Мѣроприятитата на нѣкои държави цѣлящи да ограничатъ свободното движение на капитала сж продиктувани само отъ политически съображения, често пѣти даже въ ущърбъ на народното стопанство. Така, на-примѣръ, Франция, когато се е чувствувала слаба да се бори срѣщу по-силнитъ и по-изкуствитъ си съперници, прибѣгвала е винаги до нацио-

налния капиталъ като ефикасно политическо срѣдство.

Само по желанието на Русия, френското правителство, упражнявайки своето veto при допускане чужди облигации въ парижката борса, се опита да направи невъзможно пласирането на единъ 50 милионенъ турски заемъ, въпрѣки голѣмитъ облигации, които турцитъ прѣдложиха на френскитъ капиталисти. Пакъ за угаждане на Петербургъ, френското правителство се съгласи да допусне котирането на Сръбски и Гърцки държавни заеми, като същевременно се правятъ всевъзможни прѣчки при удовлетворяването българскитъ и турскитъ държавни финансии.

Съ една дума републиканското правителство, чрезъ затваряне парижката борса за нѣкои заеми, иска да вразуми сички ония държави, които, пазейки своята независимостъ, не искатъ да плаватъ по политическитъ води на неговата съюзница — Русия. Тукъ, тамъ въ френския печатъ се чете вече загрижеността на политическитъ трѣзвени умове отъ последствията на подобна една крайно русофилска политика, която само ще засили позициитъ на враговетъ на Франция, безъ да създаде нови трайни приятели.

Не говоримъ за френскитъ капиталисти, защото тѣхнитъ интереси въ случая много малко сж зачекнати.

Щомъ като въ Парижъ не могатъ да се купятъ извѣсни облигации, банцитъ много добръ знаятъ гдѣ да ги намерятъ, стига лихвата имъ да е достатъчно голѣма и сигурна. Чрезъ връскитъ си съ финансовитъ институти въ другитъ държави, парижкитъ банки сж въ състояние да взиматъ най-живо участие въ пласирането чужди държавни заеми, даже когато последнитъ не се допускатъ на френскитъ борси. Никой не може да забрани на френския капиталистъ да иска отъ своята банка да му купи, напр., български облигации. Ако последнитъ не могатъ да се намерятъ въ парижката борса, банката, много лесно и бърже ще ги намѣри въ другитъ европейски парични пазари. Ефекта отъ правителственото запрѣщение ще бѣде само тоя, че френскитъ капиталисти ще бѣдатъ заставени да купуватъ въ Лондонъ, Берлинъ, Виена, Цюрихъ, Брюкселъ и Амстердамъ титритъ, чийто котирание въ парижката борса е забранено.

Рускитъ дипломати много скоро ще се убѣдятъ, че свободнитъ републикански граждани при пласирането на своитъ капиталъ абсолютно нищо не искатъ да знаятъ за интереситъ на външната политика на съюзната монархия. Тежко на оная дипломация, която въ борбата си съ много по-силни и по-умни противници, съзнавайки своето безсилие, е принудена да прибѣгва до подобни не ефикасни срѣдства.

Насъ не трѣбва много да смущаватъ алармистъ на злѣ настроената срѣщу България преса. Хората не искатъ да ни дадатъ пари не защото сме уж обрѣнали Гърбъ на Русия и сме трѣгнали съ Австрия, а чисто и просто, защото въ днешното ни неконсолидирано вътрѣшно политическо положение не виждатъ още достатъчна гаранция за едно нормално стопанско развитие, за сигурното редовно изплащане на лихвитъ. Ние трѣбва чѣст по-скоро да ликвидираме сж вътрѣшната политическа криза, която продължава да спъва нормалното стопанско развитие на страната и всѣцѣло да се удадемъ въ изчерпване ранитъ отъ нещастната война. Европейскитъ банки, които се интересуватъ само отъ размѣра на печалбата, сами ще прѣдлагатъ условията си, защото при пословичното трудолюбие на нашия селянинъ и многобройнитъ ни богати народно-стопанствени ресурси, единъ български държавенъ заемъ много по-изгодно и по-лесно ще може да се пласира, отколкото, напр., заемъ на Гърция, която подобно на Турция, пѣшка подъ международенъ финансовъ контролъ.

Гаврилъ Пеневъ & С-не Бургасъ

КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО

Телефонъ № 109.

Téléphon № 109.

ПРѢДСТАВИТЕЛИ НА

Велико Христовъ & С-не — Варна.

САМО ПРИ НАСЪ ще намѣрите най-износни цѣни и условия,

пълненъ чешитъ отъ разни

колониялни, желъзарски и бояджийски стоки

ДОСТАВЯМЕ ОТЪ ФАБР. И. МИНИТЪ — цѣли вагони; сурови желъза,

Чемберлицъ, Шведски желъза, Махлъци, Черна ламарина, Галванизирана ламарина, Телени гвоздеи, Цинкъ, Безирови масла, Кини Крокодилъ, Империялъ, Джамоуе, белгийски цементъ хедроликъ, желъзани грѣди (путрѣли), каменни вѣглища, кардифъ, коксъ, антрацитъ и килими, Марсилски керемиди, торби калкутски, 2 1/2 либри и солени, 2 1/4 либри земни бои, стипца, зачка, сода бикарбонатъ, захаръ, кафѣта, калай, бакъръ, олово, чугунъ, синъ камакъ, минерални, слънчогледови, фѣстѣчни, памучни, и дървени масла и черъ пиперъ Сингапуръ. При спецификация.

Винаги, прѣди да си набавите стокитъ, искайте нашитъ цѣни. Сж-щевременно държимъ и въ депозитъ сурови желъзани шини, желъзани грѣди (путрѣли), Цинкъ, Ламарина, Гвоздеи, Калай, бѣло тенекъ, Синъ камакъ, Циментъ, Марсилски керемиди, Камънини вѣглища, Безирови масла — бои, бодливъ тель.

Каменни вѣглища, кардифъ, антрацитъ и коксъ

Масла: дървени, памучни, сусамови, фѣстѣчни и слънчогледови

маслини и др.

Винаги прѣди да си набавитъ стокитъ искайте нашитъ цѣни.

Галоши!!! Галоши!!!

Пристигнаха и сж на изчерпване ГАЛОШИТЪ отъ руско-американската марка „ТРИЖЪГЪЛНИКЪ“ въ магазина на

БР. П. И. БЪКЛОВИ — Бургасъ.

Сжжитъ иматъ и голѣмъ депозитъ отъ МУШАМБИ за покриване стоки и храни отъ разни голѣмини и качества.

ДИЗЕЛЪ МОТОРИ (DIEZEL)

най икономичния и най-сигурния двигателъ на XX вѣкъ отъ 8 — 2000 конски сили.

Фабрикация Linke Hoffmann—Werke въ Breslau (Герм.)

Оферти при поискване. Цѣни ефтини и изплащане на срокове.

Прѣдставителъ за България:

МАРКО ШЕХТЕРЪ — СОФИЯ.

А. Илиевъ & С-не

Централъ Варна, клонове Бургасъ, София, Русе,

Сомовитъ, Пловдивъ, и Шуменъ.

КОМИСИОННА И ЕКСПЕДИЦИЯ.

Продажба: ГАЗЪ, СОЛЪ, МИНЕРАЛНИ МАСЛА, ЗАХАРЪ И МАРСИЛСКИ КЕРЕМИДИ.

Дружество Братя Нобелъ.

РУСКИ БАТУМСКИ ГАЗЪ ОТЪ СОВСТВЕНИИТЪ ИМЪ

извори въ БАКУ

Газъ въ сандѣци и бѣчви

Централъ въ София.

М. ЩЕРИЛИМЪ & С-не

ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ

БУЛЕВАРДЪ „ДОНДУКОВЪ“ № 46 и

Клонъ въ Варна

Улица „Шуменски“ № 1.

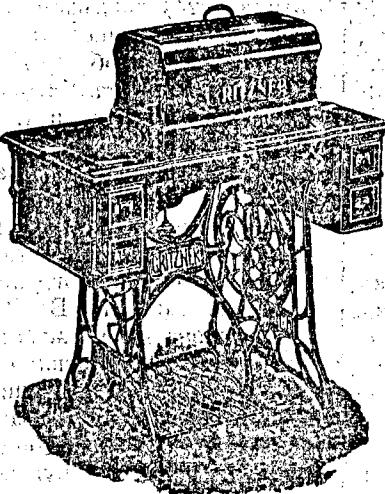
Доставятъ всѣкакъ видъ земледѣлчески и индустриални
машини и технически артикули съ много умѣрени цѣни и условия.

„ГРИТЦНЕРЪ“

— ИСКАТЕ ЛИ ДА ИМАТЕ —

ЛЕГКЪ, ЕЛЕГАНТЕНЪ

БЪРЗОХОДЕНЪ

и съ

ДОКАЗАНА ЗДРАВИНА

ВЕЛОСИПЕДЪ,

ТИХА И БЪРЗОШЕВНА — легкодвигуща се, здрава

съ специаленъ апаратъ за бродирание, шиюща, напредъ и назадъ

гарантирана и луксозна машина?

ВЗЕМЕТЕ СИ „ГРИТЦНЕРЪ“

не вземайте други, до като не прѣгледате прочутитъ машини и

велосипеди „ГРИТЦНЕРЪ“

Защото само този не е взелъ отъ тѣхъ, който не ги е видѣлъ,

ПРОДАВАТЪ СЕ ВЪ БРОЙ НА СРОЧНИ ИЗПЛАЩАНИЯ

ПОПРАВКИ БЕЗПЛАТНО

ГОЛЪМЪ ДЕПОЗИТЪ ОТЪ

най усърженствуванитъ плетачни машини

„МЕТЕОРЪ“

— и —

„УНИВЕРСАЛЪ“

СЪ ЕДИНЪ И ДВА НОМЕРА ДЕБЕЛИНИ

Прѣдставители за България: БР. К. БЪКЛОВИ, Русе, София, Варна.

Прѣдставителство въ всички градове на Царството.

ХРИСТО КИРЧЕВЪ

ВАРНА — БУРГАСЪ

Продава винаги на сравнително износни цѣни на едро и дребно:

Първокачествени английски каменни вѣглища „КАРДИФЪ“,

антрацитъ, коксъ, чугунъ и огнеупорни тухли.

Турски вѣглища, марсилски керемиди и др.

Поржжитъ — изпѣлява добросъвестно, оферти и мостри — из-праща при първо поискване.

Телефони:

ВАРНА — 280.

БУРГАСЪ — 101.

Адресъ за телеграми:

КИРЧЕВЪ.

Димитър х. Иванов и Синове

БУРГАСЪ — СЛИВЕНЪ.

Телефони № 72 -- 61.

Телегр. адресъ: Хаджи Ивановъ.

Голѣмъ складъ — Износни цѣни

Желѣза всички видове; чѣмберлицы, ламарини, кадай, бѣло тенеке, цинкъ и олово.

Желѣзни грѣди (пѣтрели), порландъ цементъ, телени гвоздеи, безиръ, холандски бои, подковни гвоздеи, петали, трѣмъ желѣзни и каучукови, лопати, кофи и всички сортове дребна желѣзария.

Разполагайки съ ангажменти за голѣми партии правимъ доставки направо съ конкурентни цѣни.

Заводи Сименсъ Шукертъ

КЛОНЪ ЗА БЪЛГАРИЯ.

СОФИЯ

ул. „Московска“ № 1.

ВАРНА

ул. „Панагурска“ № 1.

Постоянни складове за продажба на всѣкакви материали:

шнурове, жици, кабелъ, фдсунги, економически крушки „ТАНТАЛЪ“ и „ОВТАНЪ“

ЧИЛИЧЕНИ ТЪРБИ (ПЕШЕЛЪ) И ПРИНАДЛЪЖНОСТИ, ГУМЕНИ ТЪРБИ И ОСВѢТИТЕЛНИ ТѢЛА.

Динамо-машини, електро-мотори.

вентилятори и електрически апарати за готвение и отопление.

Измѣрвателни инструменти отъ всѣкакъвъ родъ

Извършва всѣкакви видове електрически инсталации за освѣтление прѣнасяние на енергия и комплекти електрически наредби ЗА ИНДУСТРИАЛНИ ЦѢЛИ.

Свърти по всѣкакви инсталации изъ областта на електро-техниката се даватъ въ всѣко врѣме

БЕЗПЛАТНО

Иванъ Валець — Габрово.

Освѣти прѣдставителствата на многото други кѣщи, има прѣдставителство на прочутата свѣтловна машинна фабрика Менусъ, акционерно д-во въ Франкфуртъ н/Майнъ, която е специална по фабрикуването обущарски и кожарски машини. Отъ нея, съ прѣдставителството и съдѣйствието на кѣщата ни сѣ построени въ Габрово фабрики за обща: фабрика „Янтра“, фабрика „Прогресъ“ и фабрика „Бизонъ“, които дадоха отлични резултати.

На интересующитъ се сме готови всѣкога да изпращаме всѣкакви каталози, проспекти, обяснения и др., стиги да се отнесатъ до кантората ни.

БАНКЕРСКА КЪЩА

Петръ Лукановъ & П. Пантовъ

въ ВИДИНЪ.

Извършва всички видове банкови операции: шконтари заеми — инкисира, купува и продава цѣнни книжа, прави вѣтрѣшни и вѣн — кашни прѣводи и пр., дава референци.

Занимава се и съ покупка а продажба на разни зърнени храни и пр.

Телеграфенъ адресъ: Лукановъ, Пантовъ.

ЕЛ. МОШОНОВЪ

Александрия (Египетъ) и агенция въ Каиро и Портъ Сандъ.

АГЕНТУРА — КОМИСИОНА — ПРѢДСТАВИТЕЛСТВО

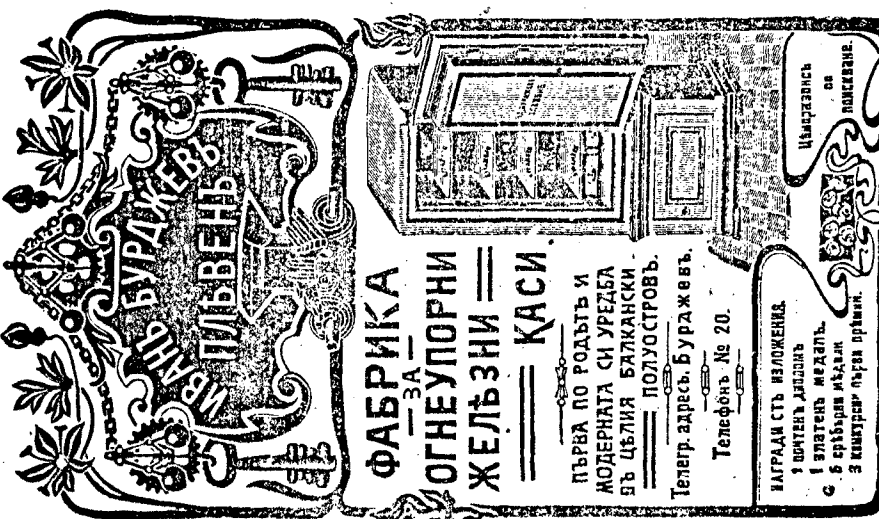
Дава всѣкакви свѣдѣния безъ никакво възнаграждение на всѣки интересующъ се по всички артикули, които могатъ да намѣрятъ добъръ пазаръ въ Египетъ.

Прѣдставява и продава брашна на Индустриалното Дружество „СИЛА“ отъ Варна и разни търговски кѣщи на комисиони начала.

Адресъ: M-r El. Mochoff, Alexandrie (Egypt).

B. P. № 824.

Agences: Le Caire & Port-Said.

Хотелъ „Берлинъ“

БУРГАСЪ.

Откритъ на 1 октомври т. г. Стаи съ по едно или двѣ легла богато наредени. Чистота примѣрна.

Намира се на главната улица, въ центра на града.

Съдържатели: Ст. Петровъ и т. М. Андоновъ.

ЧУМАТА ПО РОГАТИЯ ДОБИТЪКЪ.

II.

Чумата по рогатия добитѣкъ, както и самото название подсказва, се срѣща най-често у едрия рогати добитѣкъ — волове, крави, биволи, биволици, а сѣщо така и по-мѣлко — у овце и кози. По разни наблюдения се указва, че всички двукопитни — сѣрни, рогачи, елени, както и камилитъ заболѣватъ отъ чумата. Всички други домашни животни и птици не прихващатъ болѣстта, но могатъ, кога сѣ били въ сѣприкосновение съ болни животни, да я разнесатъ.

Заразното вещество на тази болѣсть безъ да се гледа на толкова големи усилия отъ страна на учениитъ, все още не е открито. Заразата се прѣдава отъ едно болно животно на здраво, между другитъ — по въздуха, по водата, по храната и по чрѣвъ вѣздуха. Най-често здравитъ животни се заразяватъ като възприематъ заразата съ кърмата или топлото, ако въ тази имъ храна е имало примѣсена жидкостъ изъ носа или очитъ на болното чумно животно. Заразяването може да стане чрѣвъ млѣкото и чрѣвъ потъта на болното. Изобобщено, което се е допирало болното животно, може да бѣде опасно за здравитъ. Заразата се съдържа въ крѣвта, млѣкото, носни и очни изтечения, лиги, пикочъ, млѣко и извержения. Както се спомена даже въ въздуха, който издишватъ болнитъ, има заразни вещества, които могатъ да заразятъ здравитъ. Правени сѣ били опити и се указа, че на 25 метра отъ болното животно въздухътъ е все още заразителенъ и може да се разнесе заразата по такъвъ начинъ на здравитъ.

Възбудителътъ на болѣстта, както се каза по-горе, още не е откритъ и установенъ. Въ всѣки случай, заразата, контактиятъ не принадлежи къмъ бактериятъ. Всички открити по нѣкога въ крѣвта бактерии и тъканята на болното животно бактерии нѣматъ прямо отношение къмъ чумата. Рускитъ учени изследователи Проф. Ненский Зиберъ, Вишня Кевичъ сѣ намѣрили особени микроби (Sporosoa) — крѣгли, крушевидни или островърхи обтегнати тѣла, голѣми 1 — 3 микрона (една до 3 хиляди отъ милиметра), на които се приписва ролята на възбудители на чумата.

Картина на болѣстта.

Заболѣлото животно може да не се забѣлжи изведнѣжъ като болно, могатъ да минатъ 5 — 6 дена отъ заразяването и все да не се хвърля въ очи като болно. Первото за развиване болѣстта, за излюпването ѝ, инкубационния периодъ е отъ 2 — 5 — 21 дена. Животното започва да се храни лошо, стои безучастно: настѣхнало, умерено. Вѣтрѣшната му температура отъ 38°5' силно се покачва на 40° — 41°. Очитъ приподути, сълзятъ. Изъ носа тече една жѣтна течностъ. Ушитъ отпуснати, клѣпнали. Сълзотечението примѣсъ на гнойни гурели, образуватъ се вадички съ окапали по тѣхъ косми.

Въ първитъ 3 — 4 дни се явява запекъ, който се смѣнява съ дряскъ. Изверженията жидки, воденисти, провечени, съ лоша миризма и често съдържатъ слези крѣвъ. Отъ вѣтрѣшнитъ страни на клѣтитъ, носа, языка, вѣнитъ, срамнитъ бърни се явяватъ червени петна; на мѣстото на тѣзи петни оставатъ сиви струнчета, слѣдъ падаването на които се виждатъ плитки ранички. Животното силно — бързо слабѣе. Не яде, усилено жажда. Настѣхналъ, косъмъ, отпусната глава. Изъ устата, ноздритъ и срамнитъ бърни изтича гнойна воняща жидкостъ. Понѣкога у нѣкои животни се явява кашлица, мжчителъ.

Въ първитъ 3 — 4 дни се явява запекъ, който се смѣнява съ дряскъ. Изверженията жидки, воденисти, провечени, съ лоша миризма и често съдържатъ слези крѣвъ. Отъ вѣтрѣшнитъ страни на клѣтитъ, носа, языка, вѣнитъ, срамнитъ бърни се явяватъ червени петна; на мѣстото на тѣзи петни оставатъ сиви струнчета, слѣдъ падаването на които се виждатъ плитки ранички. Животното силно — бързо слабѣе. Не яде, усилено жажда. Настѣхналъ, косъмъ, отпусната глава. Изъ устата, ноздритъ и срамнитъ бърни изтича гнойна воняща жидкостъ. Понѣкога у нѣкои животни се явява кашлица, мжчителъ.

Въ първитъ 3 — 4 дни се явява запекъ, който се смѣнява съ дряскъ. Изверженията жидки, воденисти, провечени, съ лоша миризма и често съдържатъ слези крѣвъ. Отъ вѣтрѣшнитъ страни на клѣтитъ, носа, языка, вѣнитъ, срамнитъ бърни се явяватъ червени петна; на мѣстото на тѣзи петни оставатъ сиви струнчета, слѣдъ падаването на които се виждатъ плитки ранички. Животното силно — бързо слабѣе. Не яде, усилено жажда. Настѣхналъ, косъмъ, отпусната глава. Изъ устата, ноздритъ и срамнитъ бърни изтича гнойна воняща жидкостъ. Понѣкога у нѣкои животни се явява кашлица, мжчителъ.

КНИЖНИНА

(Продължение отъ бр. 492.)

Рецензия отъ В. Джамузовъ, учителъ — комерсиалистъ.

ВЪРХУ:

„Търговско счетоводство за едра и дребна търговия“. Отъ С. Бочевъ, чиновникъ и прѣподавателъ. Издание книжарница Касхровъ. Цѣна л. 4-50.

Счетоводството като научна дисциплина е едно. Названията: търговско, банкерско, занаятчийско, селско-стопанско, домакинско, държавно и пр. счетоводства показватъ само на мѣстото (прѣдприятието, областта) където ще се прилагатъ принципитъ на общата (универсална) наука счетоводство. По аналогия имаме: търговска аритметика, политическа аритметика; криминална психология; медицинска химия и ботаника; военна стилистика и пр. и пр. Всичко това, разбира се, не дава никому основание да мисли, че наукитъ за числата, думата, химическитъ явления, стила и пр. сѣ много.

Въ едно прѣдприятие не може да има много „активни и пасивни“ — а само *активъ* и *пасивъ*. Извнението, че така казвалъ ел. 33 отъ Т. 3, не е приемливо, понеже закона не е учебникъ и законодателя често не може да знае научния прецизенъ счетоводенъ езикъ. Копирната книга не е счетоводна — тя е книга на търговската кореспонденция — и за това можемъ да освободимъ счетоводителя отъ грижата да се замисля много „какъ да води тази книга“.

Г. Бочевъ нарича *основни книги* ония, които закона изисква: дневника, копирната и за инвентаритъ и равномѣткитъ. Кои книги ще нарѣчемъ *основни* и кои *спомогателни*, това ще каже не закона, а науката (учебника) счетоводство. Основни счетоводни книги сѣ ония, безъ които не може ни едно рационално организирано счетоводство. Това сѣ: Дневника, Главната книга и Журналъ-главната книга (американски методи). Копирната книга, като не счетоводна, изоставяме. Книгата за равномѣткитъ е послѣствие и екстрактъ отъ главната книга. Инвентарната книга не всѣки път е възможна: при начаване търговия само съ налични пари (касѣ), при банкерската търговия и пр., където понятието инвентаръ се отожествява съ понятието покщичина или мобили.

Отъ изложението на стр. 28 и 29 въ учебника на Б. Б., излиза, че има разлика между *основни* и *счетоводни книги*. Първитъ ги налага

сѣ въведени прѣдпазителни и лѣчебни присаждания противъ чумата по рогатия добитѣкъ. Тѣзи присаждания се правятъ както на болнитъ вече отъ чума животни, сѣщо и на здравитъ. Болнитъ животни слѣдъ присаждането се излѣкуватъ, а здравитъ, слѣдъ като позаболѣтъ, въ лека форма, ставатъ неспособни, да заболѣятъ отъ чума въ продължение на нѣколко години придобиватъ устойчивостъ, невъзприемчивостъ отъ естествено заразяване.

Въ Русия отъ 190 год. отначало въ Забайкалската областъ, а слѣдъ това и въ Закавказъ започнаха да прилагатъ задължителнитъ прививки на добитѣка и т. н. райони на чумна зараза. Сюрватката, противъ чумния серумъ и вакцината се приготвятъ въ *Читинската* и *Зурнабатската* станции. Прѣвъ 1903 год. напримѣръ сѣ били присадени въ Русия изъ чумнитъ райони 256,360 глави добитѣкъ.

При нашата дѣйствителностъ, при каквато се намира нашата родина, ние сме единъ видъ Стражево охранение за Европа отъ разни епидемии и епизодии, които се култивиратъ на изтокъ изъ Турция. Ние бѣхме постоянно заплашвани отъ чумна зараза по домашнитъ животни, намъ дългъ се налагаше да имаме добръ уредена ветеринарна служба, съ достатъчно количество персоналъ и да бждемъ готови за всѣка евентуалностъ въ борбата съ чумата. България трѣбваше да има прѣкрасно уредена ветеринарна служба, запасъ отъ всички прѣдпазителни — дезинфекционни и организаторски сръдства за една такава непосилна при днешната обстановка борба съ една напасть, която ни заплашва така съ разорение. Ние минаваме за земеделско скотовъдска страна и тѣй малко се е обръщало внимание за подходящото организиране на ветеринарното дѣло въ България. На ветеринарнитъ власти е гледано сѣ прѣнебрежение, а имаме и такива министри, които се опѣнчава дори и враждебно на и безъ това незначителното у насъ ветеринарно сѣсловие. Бившиятъ министръ Христовъ цѣлше да докарва чужденци, гдѣ сѣ тѣ и защо не се притече той сѣга сръбшу злото, което се докара запуснесте въ България? При повече сръдства, при повече персоналъ и мощна морална поддръжка ветеринарнитъ власти по-добре и по-скоро и лесно биха се справили съ нахлулата напасть — чумата. Сега, при настѣпването на зимата, може би, ще бжде не така трудно да се опазятъ подъ строга карантина чумнитъ райони, да се взематъ мѣрки за унищожение заразата. Но какво ни очаква на пролѣтъ? Опасността за ново нахлуване на чумата не е избѣгната. Въ Турция нищо не е напредило за една колко годъ ефикасна борба съ чумата.

Ветеринарното отдѣление развива понастоящемъ трѣскава дѣйностъ съ съдѣйствието на върхъ ветер. свѣтъ; тѣ сѣ могли да изтъкнатъ грозотата, която ни чаква, икономич. погромъ, който може да ни нанесе чумата и сѣ взети вече мѣрки, отпуснати нужнитъ кредити за основаване една противочумна бактериологична станция, която ще бжде въ Бургасъ въ нѣкогашния образцовъ разсадникъ.

Ние поздравяваме тази готовностъ на министра, да подари единъ институтъ, който има да принесе толкова неоцѣнимы облаго за народната нѣ поминѣтъ, за запазване скотовъдството — това нераздѣлно въ селскостопанското ни земленно производство. Приготвянето на противочумния серумъ и вакцина ще се произвежда подъ ръководството на нашата младъ ученъ Д-ръ Ст. Ангеловъ, началникъ на ветеринарната бактериологическа станция въ София.

Международното икономическо законодателство.

Въ Мадридъ, неотколъ, състоя конференцията на международния съюзъ за развитието на икономическото законодателство, който играе голѣма роля въ областта на международната легислатура. Въ конференцията взеха участие прѣдставители отъ много държави, които се числятъ като членове на този съюзъ.

За обсъждане въ конференцията бѣ внесени изработения отъ особа комисиия, учредена съгласно постановлението на прѣдидната парижка конференция на съюза (въ 1912 г.), проектъ на международното положение за управлението на търговскитъ пристанища. Слѣдъ детайлното обсъждане на този проектъ, въ който вземаха участие специално повиканитъ свѣдущи лица (административенъ персоналъ, диспансери, морски застрахователи и др.) проекта бѣ по принципъ одобренъ, обаче, за обръщането му въ законъ прѣдаденъ е въ избраната отъ конференцията редакционна комисиия, която ще го проучи и по-подробно обсъди и въ послѣдующата конференция на съюза ще го прѣстави за ново обсъждане възъ основа на докладанитъ резултати отъ комисиата.

По-нататѣкъ конференцията обсъди съвѣсъмъ важния и близко застъпващия нуждитъ на международната търговия въпросъ за унификацията на коносаментнитъ устави и наредби и взема революцията за необходимостта, въ интересъ на международната търговия, да се турятъ въ еднообразие както въ материаленъ, така и въ формаленъ смисълъ, типъ, коносаментитъ, които се обръщатъ сега въ международна търговия въ най-различни видове, съгласно съвѣсъмъ разнообразнитъ национални коносаментни устави и наредби на разнитъ държави.

Отъ другитъ слушани въ конференцията въпроси заслужава да се спомене въпроса за урегулирането нѣкои норми по „въздушното право“. По този въпросъ конференцията взема слѣдната резолюция: „Всѣка държава има неуспоримото право да огражда прѣхвърчането по въздушното пространство надъ нейната територия съ известни ограничителни условия или даже съвѣсъмъ да го запрѣчвава и да наредда и прилага углавна санкция за нарушението на тия запрѣщания“.

Конференцията се закри съ рѣшение, щото съюза за развой на икономическото законодателство да свика такава въ Хага прѣвъ 1914 година.

Както виждатъ читателитъ ни, въ конференцията сѣ третирани въпроси отъ твърдъ жизненъ интересъ за международната търговия. Въпросъ за пристанищата и въпросъ за коносаментната еднообразностъ, още повече за коносаментната търговия не сѣ по-малко важни и за насъ като страна съ пристанища и сѣ значителна вносна и износна търговия, въ която коносаментъ е едно и единственото ни оръжие за обмѣна. Ние сѣщо имаме нужда да бждемъ посветени въ теорията, която се развива по тия въпроси, имаме и голѣмъ интересъ да бждемъ съучастници въ разрѣшаването на тия повдигнати въпроси отъ заинтересованитъ държави, които не могатъ да теоретизиратъ въпроситъ иначе, освѣтъ по нагласа съ своитъ интереси. Колко е желателно, щото нашитъ правителства да взематъ за редъ и правило въ всичкитъ конференции и съюзи отъ този родъ да участвуватъ и наши прѣдставители. Това ще бжде възможно, когато и нашето царство става членъ на тия съюзи.

закона, вторитъ — счетоводната теория! Като че ли *Дневника* и *Книгата на равномѣткитъ* (балансова книга), които ги изиска закона, не сѣ башъ-счетоводни книги!

Непонятно е на стр. 30, какви сѣ тия „книги за приходитъ и разходитъ“, въ които се отвъряли смѣтки за всѣкакъвъ видъ приходи и разходи? Всѣка счетоводна книга е приходо-разходна: *касовата книга* — приходъ и разходъ на паритъ; *магазинната книга* — приходъ и разходъ на стоки; *получна книга* — приходъ и разходъ на полици (римеси и трафи); *книга за движимитъ и недвижими имоти* — приходъ и разходъ на сѣщитъ и т. н.

Сигуръ г. Б. е искалъ да каже за *доходо-дефицитнитъ* (резултатни) смѣтки, които прѣдаватъ своитъ салда (остатѣци) на общата колективна (сборна) смѣтка *печалби и загуби*. Ние поне така разбираме стр. 30 отъ ръководството.

„Най трудната работа е воденето на счетоводнитъ книги (а *дневника* и *кн. за инвентаритъ*). А тѣ всички сѣ съставени, сѣ композирани отъ смѣтки (а *касовата книга* отъ какви смѣтки е композирана?“ Независимо отъ това г. Б. пише по надолу: „Това хронологическо записване (въ *Дневника*) трѣбва да става по такъвъ начинъ, щото да улеснява по нататъшната ни счетоводна работа, а именно воденето на

книгитъ и смѣткитъ по тѣхъ“.

По надолу г. Б. пише:

„Прочее ще имаме:

Каса — 520—

Клиенти — 370—

Ефекти за събиране — 520—

на *Стоки* — 1210—

Това е журналина статия „по особенъ комбиниранъ начинъ“ която споредъ г. Б. е много по лека за разбиране и водене, отколкото „воденето на счетоводнитъ книги (касова, стоки и др.)“.

Двойната система счетоводство намира своето изражение (отражение) само въ основнитъ книги. Основнитъ книги (спомогателни, извънсчетоводни) могатъ да се водятъ тѣ, както диктуватъ практически съображения и контрола.

Съществующитъ (около 15) форми двойно счетоводство, се отличаватъ само по различнитъ способности (методи) за водене на основнитъ книги. Оттука: *методъ американски* (журналъ-главна книга); *методъ италински* (журналъ, главна книга, спомогателни книги); *нѣмски методъ* (мемориалъ, касовъ журналъ, сборенъ журналъ); *француски методъ* (касовъ журналъ, журналъ на покупки, журналъ на продажби, мемориалъ); *карточенъ методъ* (на отдѣлни листове — картони).

Или счетоводни школи: италинска, француска и нѣмска.

(слѣдва).

ВЪНШНИ СВЕДЕНИЯ.

Икономическото състояние на Гърция.

Износът през последната година на Гърция показва увеличение от 11,250,000 лева сравнително 1911/12 г. Относителните цифри са за 1911/12 г. 101,765,550 лв., а за 1913 г. — 113,015,550 лв. Износът на грозде от Коринт е спаднал сравнително 1912 год. Най-добри купувачи на това артикул са Англия, Германия, Америка, Швеция и Норвегия. Износът на тютюн се е повишил на 890,000 лева.

Целият внос пък възлиза на 122,033,900 лв., като надминава износа с 9,015,225 лв. По държави вноса и износа се разпределя така: Англия участва във вноса в Гърция с 23.5%, Русия 18.8%, Ав.-Унгария 13.7%, Германия 7.5%, Франция 6%, Турция 5.1%, а от гърците износът получават Англия 23.9%, Германия 11.6%, Франция 9.7%, Ав.-Унгария 9.6%, Свещ. Шати 8.9%, Египет 8.1%, Белгия 7.9%, Турция 3.7%, Швеция 3.9%, Норвегия 3.9%.

В страната липсват земеделски банки, поради това земеделците страдат от липса на капитал. Банките пострадаха най-много от войната. Гръцката търговска флота през 1912 г. е увеличена; тя се състои от 389 кораби от по 100 тона вжестовост, 3 кораби от по 6000 тона, 6 от по 4—5000 тона и 224 от по 2—3000 т. целият тонаж на търг. флота е 691,000 тона.

Германски търговски камари в странство.

Германия не поддържа в странство търговски камари, както правят Франция, Русия, Англия, Свещ. Шати и пр. Понастоящем търгов. камари в страната издигат гласъ, да възприеме и германското правителство идеята за откриване такива камари.

Световна горска статистика.

Управляващото горското отделение в Свещ. Шати е публикувало интересна статистика за световните горски пространства. Въ Европа има 2,774,200 кв. км. гори или 31% от цялата и повърхност. От това количество само въ Русия, Швеция и Норвегия се падат 78%. Има държави, обаче, въ които горите са почти изчерпани. Така на сто части от повърхността горите заемат: въ Финландия 54 части, въ Босна и Херцеговина 50, въ Швеция 49, въ Люксембург 41, въ Русия, Сърбия и България по 39—30, въ Ав.-Унгария, Германия, Норвегия, Швейцария и Турция по 29—30, въ Франция, Испания, Белгия, Румъния и Гърция по 10—19, въ Холандия и Дания по 5—9 и въ Англия и Португалия по 4—5.

В другите земни части горските пространства заемат средно само 24%, от общата повърхност, тъй че Европа се намира въ това отношение въ по-благоприятно положение отколкото другите материци. Горските богатства на Азия се определят: Азиятска Русия 1,314,544 кв. км., Индия 558,788, Япония 215,534, Филипини 183,524, Цейлон 25,362 и Кипър 1707 кв. км.

Горната статистика не е лишена от гръшци, но тя ни убяждава, че земното кълбо не така скоро ще се лиши от своята горска растителност, въпреки че експлоатацията на горите навсякъде не става така рационална, както въ Свещ. Шати, където ежегодното съвещание се намира въ опрѣдѣлена пропорция съ количеството на новото растение. Климатът на Европа се подхвърля през последните години на значителни измѣнения, което е въ свързка съ намаляването на горските и богатства. Ето защо точната смѣтка за горските пространства, а също и за тяхното уголемяване и намаляване е необходима и навременно е да се знае. Тя ще послужи въ борбата съ страшния враг на народното стопанство — сушата.

МАГАЗИНЪ

„Братско Дѣло“

За празниците въ кооп. магазинъ пристигнаха слѣдните стоки:

изъ РУСИЯ:
Руски карамели; Чисто краве масло; Разни видове чай; Консервирани риби, — изъ руски фабрики; Руски макарони.

изъ ХОЛАНДИЯ:
Какао Бендсдорф, въ кутни по 1 левъ, и на тегло; Всевъзможни шоколадни бонбони, — карамели, мармалади.

Всички видове плодове — прѣсни и консервирани.

Цѣни ЕДНАКВИ за ВСИЧКИ
Всички членове на Д-во „Братско Дѣло“ — участвуватъ въ печалбите.

Дѣловетъ на дружеството се продаватъ въ магазина по 20 л. единъ дѣлъ.

ХРОНИКА.

За Одеското консулство.

Едно силно течение се е създадо въ М-ството на външните работи по съществуването на одеското наше консулство и това течение е сполучило да наложи зачеркването на кредита по подържането му въ бюджета за 1914 година. Това знаемъ отъ съвършено мѣрдавно мѣсто. Още отъ сега можемъ да кажемъ, че голѣмата грѣшка, която ще се направи съ закриването на консулството въ Одеса, бързо ще се съзнае и скоро то ще бъде възстановено по налагане отъ голѣмтитъ интереси на поданицитъ на царство България, които, обаче, ще прѣтърпятъ голѣмо крушение въ периода, когато то стои затворено. Одеското ни консулство има вече по-важно значение отъ нѣкои отъ другитъ наши консулства. Съ Одеса царството води 2% отъ търговията съ цяла Русия; тамъ всѣки денъ възникватъ въпроси, които изискватъ намѣстата и защитата на български търговски интереси отъ консулството. Но защо се забравятъ и интереситъ на хилядитъ живущи въ Одеса и околността на това градъ български подданници? Защо се държатъ по долъ отъ всѣка закрила и защита и хилядитъ градинари съ милионитъ техни-интереси тамъ? Та тѣмо въ Одеса и по чисто политически причини трѣбва да има консулство.

Параходнитъ пжтници такси.

Българ. Търг. Параходно Д-во още не е разпоредило за намаляването на такситъ за прѣвозъ на пжтници съ параходитъ си. Противъ държането на високитъ цѣни чуваме силни протести, а може да ги е чуло и самото д-во. Нашъ дългъ е да станемъ тѣхенъ изразъ (на протеститъ) и да поддѣлимъ д-вото, че манкира или че бжде смѣтано за манкирано отъ прѣвѣтитъ си цѣли и отъ дѣйствителната си задача, като безпричинно — може би съ чисто експлоатационна прѣднамѣреност — сега държи тия високи и непономисли за българската публика цѣни. Нели д-вото има за прѣвѣта цѣль и дѣйствителна задача да улеснява българската публика съ евтинъ тонажъ и евтино пжтничко прѣнасане? Най-сѣмъ, не ли и държавата обезвреди д-ственитъ параходи за реквизирането имъ, защото та да не възобновятъ евтинитъ си цѣни?

Закрита изложба.

Изложбата, която уреди по Коледнитъ празници Държавното Професионално училище въ Пловдивъ, има голѣмъ успѣхъ и бѣше отлична по посѣтена. Продаденитъ нѣща достигнаха почтената сума 2000 лева. Изложениитъ прѣдмети се отличаватъ съ деликатна и вѣща изработка и съ вкусъ, което показва, че ученицитъ сж придобили достатъчни тѣхнически познания. Бие въ очитъ на посѣтителя, че управлението на това първо по рода си въ България училище, е положило голѣмъ трудъ и старание за да достигнатъ ученичкитъ онова съвършенство въ работата, което трѣбва да се изиска отъ всѣко добро уредено професионално училище.

Желателно е, да ставатъ у насъ по-често подобни изложби, които покрай възпитателното значение което иматъ, показватъ, колко злато би останали въ рѣцѣтъ на нашата млада и възприемлива българка, ако тия всички прѣдмети би се изработвали отъ нея, като домашна индустрия.

Износа отъ Бургаското пристанище.

Натоваренитъ отъ 15 до 31 декември 1913 год. параходи въ Бургаското пристанище сж изнесени слѣдните количества зърнени храни, брашна и трици: „България“ (6.) 681682 кгр. брашна; „Царъ Федигандъ“ (бълг.) 505620 кгр. брашна; „Парнасостъ“ (герм.) 153870 кгр. трици; „Сулина“ (гр.) 776000 кгр. жито; „Варна“ (бълг.) 1092725 кгр. жито; „Атена“ (гер.) 283400 жито; „Порто-Адала“ (итал.) 376720 кгр. брашна; „Маргарита“ (гр.) 269200 кгр. жито; „Галацъ“ (ром.) 753320 кгр. жито; „Хенри Фрайсине“ (фр.) 872888 кгр. жито; „Мерпонентъ“ (ав.) 270044 кгр. брашна. Всичко изнесено въ последнитъ два седмици: жито 6567573 брашна 2143066 трици 153870.

Експортиторъ протестира.

По поводъ на намаляването на камбиото съ 1%, — отъ 15 на 14%, и по поводъ на обстоятелството, че веднага съ намаляването му на 2 тога курса отъ 15 на 14%, на шанжа е обявенъ чръвъ Българ. Народ. Банка, бургаскитъ експортитори житар, чръвъ г. прѣдседателя на Бургаската стокова борса протестираха прѣвъ г. министра на финанситъ, защото това голѣмо намаляване, както и моменталното прилагане новиятъ курсъ се отразява крайно разорително за експортната търговия, която се извършва при съществуващитъ условия на паричния пазаръ — по цѣнитъ на паричния и стоковия пазаръ; а също, крайно разорително се слага и върху

икономическото положение на страната. Протеста инии камбийни синдикати въ двояка вредна роля: за нѣколцина — за 3—4 банки — той е посредникъ да се убогатятъ за смѣтка на Народ. Банка, а за нареднитъ маси той иде като разорителъ на тѣхното материално положение. Въобщо подобно синдикатрано анализъ на финанситъ непознаватъ — то е първо и ще остане първо и последно по реда си, защото въ нѣкоя благоустроена страна Народ. Банка не би могла да се синдикира съ цѣль да уголѣма търговитъ и народа за да убогатыа една или двѣ банки — казватъ тѣ въ телеграфическия си протестъ.

Невѣдѣние въ финансовото м-ство.

Очевидно е, че въ финансовото министерство не знаятъ, какво се върши въ новитъ земи, за това е излязло да опровергава онова, което всички, които се мамиратъ въ Кърджали и кърджалийско, виждатъ съ очитъ си. Тамъ тютюня се рѣже и продава явно прѣвъ всѣчки безъ всѣкакъвъ бандеролъ и мѣстнитъ жители смѣтатъ, че това е една привилегия за тѣхъ, по неволна отстъпена отъ напаста власт. Истинскитъ и леснопроверимитъ факти не се опровергаватъ. Съ казаното срѣщу тѣхъ се заблуждава само обществото.

Вагонния въпросъ.

Въ гаритъ Керменлий и Стралджа ни казаха, че сега стоятъ малко по добръ съ даваното вагони за прѣвозъ на зърнени храни, но това даване все още не било засилено съгласно дѣйствителнитъ нужди на житаритъ изпращачи. При все това, даването на вагони залича и въ пристанището, кадето вече се натовариха и отправиха за странство нѣколко парахода, а други параходи чакатъ реда въ пристанището си да се натоварятъ съ храни при всичко това, храни има и идатъ отъ гаритъ.

Утвърдени избори.

Всички избори за членове на търговскитъ камари, станали на 8 декември м. 1913 год. сж утвърдени отъ г. министра на търговията. Въ това утвърдяване не е имало нито единъ случай на касиране нѣкой изборъ.

Ромжнитъ въ забравенитъ земи.

Ромжискуятъ министерски съветъ е разрѣшилъ единъ извънреденъ кредитъ отъ 1380 хил. лева за работитъ по подобряването голѣмитъ трактовѣ Силистра — Добричъ — Балчикъ и Силистра — Тутраканъ — Тюрк-Смилъ; министерството на общественитъ строежи е рѣшило въ утвърдителна смѣсль въпроса за направата нови мостове и желѣзно-пжтни линии, отъ които на прѣвъ редъ се има прѣвъ видъ постройката на линията Добричъ — Балчикъ. Отъ новитъ кораболупни линии има се прѣвъ видъ линията Сулина — Кюстенджа — Монкалия до Балчикъ, която ще се услужва до градоветъ Оленица и Тутраканъ по Дунава.

Досадна телефонна служба.

Види се Бургасъ е осъденъ на нескончаеми мъки и досади отъ службата на телефонитъ. Прѣди всичко досадно е невниманието на дежурнитъ телефонисти въ централа — по цѣли часове трѣбва да дрънка и ги търси човѣкъ отъ поста си за да се свърже съ другъ постъ; но ако на връме въ рѣдци случаи се обаждатъ, то тогава безъ друго ще има друга каква и да е причина да не може човѣкъ да си послужи съ телефона. Най-често, разбира се, телефонитъ биватъ „развалени“ или „не се обаждатъ“. Искъ се насажда дисциплина и внимание въ тая служба въ Бургасъ.

Затворенъ търговецъ.

Именумия Георги Петровъ, qu-си руски прѣдставителъ на руската търговия е вече затворенъ, слѣвъ като много наши търговци се измамиха да му даватъ капаро за поржачни руски стоки. Своевременно бѣме прѣдопрѣдиха търговцитъ за нашитъ подозрения противъ тоя субектъ, но мнозина не ни послушаха и пострадаха.

Бургасъ и Германско.

Министрътъ на желѣзницитъ е заповѣдало, щото такситъ за Бургасъ по прѣвѣтитъ съобщения а quatе и Германско да се изработятъ при спазване принципа на възвратното дѣйствио, по единичнитъ цѣни, прилагани до сега относно Варна. До като това бжде прокарано по тарифенъ редъ, разликата ще се върща чръвъ Главната дирекция на желѣзницитъ по ребонификационенъ редъ, ала само за извършенитъ слѣвъ 17 декември н. ст. 1913 г. транспорти.

По прѣвоза на частнитъ спрѣмни прѣдмети.

По поводъ на това че на много отъ покрититъ товарни вагони липсватъ вжтрѣшнитъ капаци, дирекцията на желѣзницитъ е съобщила на всички станции и влагалища, че когато такива се доставятъ отъ самитъ изпращачи, тѣ ще се прѣвозватъ, както на отиване, тъй и на

върщане безплатно, ако сж спазени изискуемитъ съ условия отъ § § 62—69 на тарифата за прѣвозване стоки и пр., свитѣтъ I, въ сила отъ 1 май м. г. н. ст.

Вносъ на ромжиски петролъ.

Прѣвъ м. ноември 1913 г. е внесено въ България отъ Ромжия: рафиниранъ петролъ 1,820,337 кгр., остатѣкъ 626,651 кгр., минер. масло 155,033 кгр., бензинъ 193,998 кгр., парафинъ 1000 кгр.

Гръцки баобразии.

Гръцкитъ чиновници по източнитъ желѣзници шикариратъ и прѣчатъ ни българитъ въ пжтуването имъ по желѣзницата отъ Одринъ нататкъ. Желателно е нашето правителство да се справи по тоя въпросъ съ компанията, защото нѣкой сарпъ българинъ ще плати скѣпо нѣкому за такива шикарии.

Българ. параход. агенция въ Деде-Агачъ.

Българ. Търг. Параходно Д-во е отворило въ гр. Деде-Агачъ своя параходна агенция и за агентъ е назначила чиновникъ при дружеството г. Киро Ивановъ, който е вече заминалъ да заеме длѣжността си. Въ Порто-Лагосъ особена агенция д-ството не ще отваря, защото за това пристанище параходи не се обтиватъ, понеже нѣма мауни и никаква търговия още не е развита. А въ краенъ случай, ако стане нужда нѣкой отъ българскитъ параходи да се отбие въ Порто-Лагосъ за товаране или разтоварване стоки, агентската служба ще се извършва отъ деде-агачския агентъ, който за сега е съ заплатата като чиновникъ на дружеството.

Допълб класификацията на стокитъ.

Масленото сѣме „резене“ (феникалъ, феникелъ) се причислява, въ сила отъ 1 Януари 1914 год., къмъ прѣвдвиденитъ въ класификацията на стокитъ подъ позиция С—27, буква а, маслени сѣмена съ сѣщия начинъ на таксуване, а именно: II—А—С — изключителна тарифа № 6 разредъ А.

Обидени избирателни.

Избирателитъ отъ Котелъ и котеленско се сж счели за крайно угорчени и тежко обидени въ изборитъ на 34 ноември м. г., за гдѣто тѣхния любимъ кандидатъ, професоръ Б. Боевъ не е билъ поставенъ на подобающо мѣсто въ листата и не сж били взети мѣрки за обезпечаването на изборѣтъ му, както се е направило за други по-малки по значението си и по влиянието си кандидати. Тѣ заявяватъ, че и въ прѣдстоящитъ депутатски избори, ако така се постѣпи съ кандидата имъ г. Боева, ще идатъ да гласуватъ съ лѣвитъ и крайнитъ партии, или въобщо нече гласуватъ. Но нова обида не желатъ да подасятъ. Дѣйствително, г. професоръ Боевъ се радва на общата почетъ и уважение, на общата любовъ въ Котелъ и котеленско, защото отъ всички котеленски учени и прѣвнци, той е най-добръ работилъ и за доброто на Котелъ и котеленско и нему се е удало да направи добро за тѣхъ и тѣ намиратъ, че само съ избора му могатъ да му се отблагодарятъ. Ние отбѣлзваме това обстоятелство само да посочимъ, че закона за пропорцията, като е запазилъ крайно озурпаторскитъ права на партийнитъ бюра, особено на централнитъ бюра, лишилъ е избирателитъ отъ едно най-сѣкло и най-цѣнно гражданско и политически право — отъ да упражнятъ тѣ собствената си избирателна воля за лице, което тѣ искатъ и върху което пада довѣрието имъ. Ще рѣче и най-свършенната избирателна форма, все ще има нѣщо криво, нѣщо неестествено и озурпаторско — да изпѣжда нуждитъ и полезнитъ хора, а да издига ония, които не се желатъ.

Петролни депозити въ Силистра и пр.

Въ Силистра, Добричъ и Балчикъ сж открити по единъ депозитъ за петролъ и произведенитъ му въз основа ромжиския законъ отъ м. априлъ 1908 год. за снабдяване отѣдлитъ провинции съ петролъ.

Съборъ по лозарството и овоцарството.

М-ството на земледѣлието и държавнитъ имоти възнамѣрва да свика прѣвъ настоящата година въ София управителитъ на държав. и окржн. розови разсадници, учителитъ позарството и овоцарството въ земледѣлскитъ институти и землед. училища и техницитъ по сѣщитъ отрасли при земл. катедри. По поводъ на това м-ството е поканило управителитъ на разсадницитъ да си дадатъ мнението по въпроситъ: кога мислятъ за най-добръ да се състои събора, кой въпроси да бждатъ разгледани и желатъ ли въ рефериратъ по извѣстенъ въпросъ и слѣвъ получаващъ отговоритъ м-вото ще изработи дневния редъ на събора.

Тегленията на класната лотария.

На 2 и 3 Януари 1914 ще се извърши въ салона на „Славянската Бесѣда“ теглението на IV класъ XIV лотария отъ Софийската Град-

ска Класна Лотария, гарантирана отъ царство България.

Теглението, което ще стане подъ надзора на Нотариуса при Софийския Окржженъ Сждъ и въ присѣствието на четирма прѣдставители на Софийската Градска Община и двама прѣдставители отъ страна на главнитъ колектори, е публично и достъпно за всѣкого.

Въ това тегление ще се разиграятъ значителни печалби, най-големата отъ които, при най-частливъ случай, възлиза на лева златни 90,000.

ЗЪРНЕНИ ХРНИ.

Бургаско тържище.

Бургасъ, 4 януари 1914 г.

Днесъ имаме изложени на борсата слѣднитъ артикули:

Зимница. Спадане съ 10 — 15 ст. Продадоха се 44 вагона по 1860 лв. за 56 1/2 либри отъ гара Раковски 19 лв. за 58 либри отъ гара Ямболъ; 1935 лв. за 59 1/2 либри отъ гара Михайлово; до 1960 лв. за 60 либри отъ гара Ямболъ. Жито. Безъ измѣнение сравнително вчера. Продадоха се 8 вагона по 2065 лв. за 59 либри отъ гара Н. Загора; 2090 лв. за 60 1/2 либри отъ гара Ямболъ до 2105 лв. за 61 1/2 либри отъ гара Н. Загора. и 5 вагона неподдадени. Рѣжбъ. Съ малко спадане. Продадоха се 4 вагона по 1350 лв. отъ гара Айтосъ, 14 лв. отъ гара Ямболъ до 1410 лв. отъ гара Сл. Кладенецъ. Ечемикъ. Безъ измѣнение. Продадени 5 вагона по 1540 лв. отъ гара Ст. Загора 1550 лв. отъ гара Сл. Кладенецъ до 1560 лв. отъ гара Н. Загора и 1 вагонъ неподдаденъ. Кукурузъ. 1 вагонъ продаденъ по 1325 отъ гара Чирпанъ и 1 неподдаденъ.

БРАШНА

Бургасъ, 4 Януари 1914 год.

№ 0 74 килогр. торба лв. 21—
1 — „ „ 20 50
3 — „ „ 18—
3 — „ „ 10—
Марди 10 50
Мелница „Синове Ив. х. Петрови.

КОЛОНИАЛНИ СТОКИ.

Бургасъ, 4 януари 1914 год.

Бургаска дневна пияца.
Цѣни въ брой
Захаръ каси > 50 к. др. б. 48 40
„ „ > 25 к. — б. 24 20
„ келле 0 94
„ ситно брашно 0 92
„ пѣсокъ руски 0 92
„ софийски
Кафе Рѣо I 3 15
„ II 3 —
„ III 2 90
„ Лаве I 3 20
„ II 3 15
„ III 3 05
„ Роле I 3 40
„ II
Сирпъ руски улировка литра 2 60
Бахаръ 1 40
Анасонъ новъ I стока акъзка 0 80
Пиперъ червенъ I 1 45
„ II
Пиперъ черъ 2 —
Кебѣби I нове 1 20
Лемблеби Елема I 0 65
„ сѣра
Лимонъ тозу кристалъ 4 20
„ обикновенъ 7 —
Свѣщи Gouda 4 к. VI каса 6 50
„ 10 кгр. к-о 20 —
Нишадъръ буци 1 50
Нишадъръ калпи Salamas к-о 1 40
Сода бикарб. ekstra к-о 46 в. 11 50
Сода за пране 100 кгр. вар. 17 —
Синъ камъкъ к-о 0 75
Рафия I (лика) к-о 0 83
Рафия II „ к-о 0 80
Оризъ Ризонъ I торба 57 —
„ Женов. I к-о 55 —
„ Фиуме бѣлъ едръ топч. 46 —
„ „ жѣлтъ „ к-о 45 46
„ Триестъ № 602 к-о 48 —
„ англ. Rangoun тор. № 9 42 —
„ Пловдиски I к. —
Таманъ I extra 1 50
„ II ред. к-о 50 к-о 1 30
Сардели „ Sultaninos 57 —
„ Floréal см. 56 —
„ 52 —
„ Favorite ред. безъ д. —
„ сѣ домати —
„ Ламотъ —
Циментъ Беочинъ к-о 150 кгр. 13 20
Бѣлг. циментъ „Левъ“, 100 кр. л. —
Масло дърв. Roual айвал. к-о 2 —
„ F-Vierge „ 1 95
„ Yierge „ 1 90
„ Superieur „ 1 80
„ E Fine „ —
„ Extra „ —
„ сусамено I 1 40
„ сусамено II 1 45
„ фастъчно I 1 50
„ сѣньгелово 1 20—1 30
Маслини Specialité 1 00—0 95

Superieur 0 85
Extra-Extra 0 80
Euvtra 0 78
Prima 0 75
Гръц. „Volos“ 1 —
Локумъ кристалъ —
Локумъ луксозенъ 1 1/2 —
Локумъ обикновени —
„ 1 —
„ челикъ к. 5 об. —
Лимони турски каса —
Портокали Тарабулунъ „Яфа“ —

Мандарини връзкаста
Соль Фоча „сто кгр. —
„ Тунизка 14 20
„ Анхилска 13 50
„ Атанасийска 14 50
„ Ситна (бита) 9 50
Зачка гол. варели к-о 0 14
„ мал. 0 25
„ Стилца голѣми варели 0 28
„ Стилца ситна 0 30
Рошкови сакъшки нови —
Рошкови критски —
Фурми стари —
Фурми стари —
Фурми стари —
Смокини торби —
Смокини каси на върви I —
Грозде черно сухо к-о —
Грозде бѣло сухо I к-о —
Грозде черно кѣбръвъ въ каси к-о —
Таханъ I к-о —
Халва мѣстна 1 15
Кесни книжни „Х.меби- — 36
Чай I „ 7—8
Чай II „ 6—7
Чай III к-о 5 50—6
Жѣлъзо шведско кѣса връзка к-о 0 34
„ табанлици и обло к-о 0 23
Газъ батумски каса 12 50
Газъ американски 12 —
„ ромжиски 11 60

КАМЕНИ ВЪГЛИЩА.

Антрацитъ Руски тона 65 л.
Английски кам. вжлещица „Кардифъ“ наредъ тона 65 л.
Сжщитъ безъ прахъ буци 75 л.
Антрацитъ англ. въ торби 85 л.
Сжщия безъ торби 75 л.
Коксъ англ. метелор. 85 л.
„ за отопление 72 л.
Брикети кардифски 64 л.
Турски вжлещица 50 л.
Чугунъ английски 150 л.
Марсийски керемиди хилъдята 250 л.
Италийски керемиди „ 140 л.

КАМБИО.

Български Народна Банка.
(Бургаски клоанъ).

Бургасъ, 4 Януари 1914 год.

Камбио на виждане (чекове).

Купува Продава
Анверс 113 35 114 —
Берлинъ 140 40 141 10
Вена 114 — 114 60
Лондонъ 28 80 28 95
Парижъ 114 — 114 —
С.Петербургъ 302 65 304 15
Цариградъ 26 05 26 20
Наполеонъ у Вена крони
Комиснона за прѣводъ минимумъ
оа всички горѣозначенитъ държави
I ав. Комиснона за прѣводъ въ вжтрѣшността на царството е 1/100 съ минимумъ 25 стотинки.
Емиссионнитъ операции въ Франция.
Споредъ „L'Economiste Europeen“ прѣвъ 1913 г. на француския пазаръ

Постоянен пълнен склад от земеделски и индустриални машини и оръдия

на
Д. Теневъ & Ив. Куртевъ

въ СТ.ЗАГОРА и РАДНЕВО.

Препоръчват се на земеделците и индустриалците: американската модерно усъвършенствана машина „ФАРКАРЪ“; газожения мотор „ХОРНБИ“ английска фабрикация, които сж цѣла благодат за земеделците и индустриалците; препоръчват се сжщо и германски и английски модели ДАРАЦИ за влачене вѣлна. Покупни условия и цѣни всѣкога най-износни, всѣкога добри за купувачите.

Обущарски магазинъ „БЪЛГАРИЯ“

Улица „Богориди“, сръщу дрогерията „Зурковъ“

на
Ст. Ставриди & Ксантопуло въ Бургасъ.

Изработват се по поръчка и се продават готови най-здрави, най-елегантни и по най-взискателен вкус мъжки, женски и дѣтски обувки, разни видове и фасони — французки, американски и др. Магазинът от дълги години си е спечелил репутацията, че изпъква поръчки и продава обувки безъ всѣкакъв фалш — винаги здрави, внимателно изработени само от най-добри кожи и гънове и винаги отговарящи на най-изтънчения вкус на клиентите.

За винаги магазина остава вѣрен на принципа: чист и здрав материал, солидна изработка, елегантност въ фасонирането и умерени цѣни. Всѣки, който предпочитат тия предимства, ще посѣщава и купува обувки от магазина „България“.

Застрахователно Дружество

„Россиа“

Разрѣшено съ указъ отъ Н. В. Императора съ дата отъ 20 Мартъ 1891 година.

Сѣдалището на Д-во е въ Петербургъ въ собственото му здание.

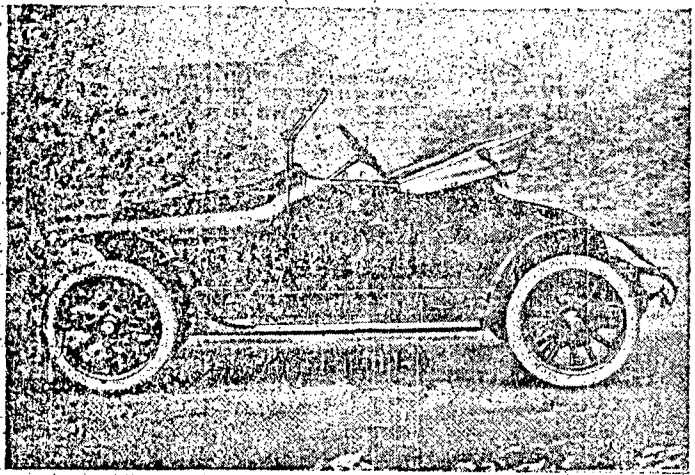
Основен капиталъ напълно внесенъ	лв. зл.	10,666,666.66
Фондове за гаранция	„	232,000,000.—
Шета и капитални платени на осигурените	„	774,867,360.—
Събрани прѣмии и лихвите прѣзъ 1911 г.	„	124,085,604.—

Дружеството приема съ много износни условия:

Застраховка противъ „Пожаръ“
Застраховка противъ риска за „Транспорти“
Застраховка върху „Животъ“
Застраховка противъ „Злополука отъ всѣкакъв родъ“
Застраховки доживотни противъ „Злополука на пътници по желѣзници и параходи“
Застраховка противъ „Счупване на стъкла“.

За всички свѣдения и запитвания върху застраховки отнасяйки се до Главното представителство за Царство България въ София на жгѣла на улицитъ „Търговска“ и пасажъ „Св. Никола“ № 14 и до Агенциитъ въ по-главнитъ градове въ Царството.

Автомобилитъ „ОРЕЛ“

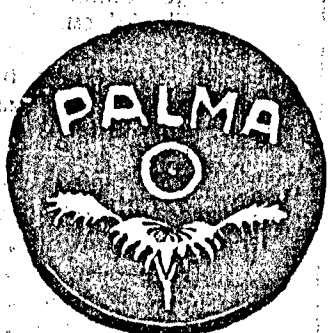
Единствениятъ автомобил, които издържаха рекорда на здравината въ продължение на три войни. Тъ сж именно най-пригоднитъ за нашитъ пѣтища. Никогажъ пѣтищитъ не ще рискува да остане на пѣти или да изкачва пѣщъ и потикване автомобилъ по нашитъ страшни пѣтища.

„ОРЕЛ“ е побѣдителъ на всички други автомобили въ разнитъ международни надбѣгвания и конкурси по издръжливост и солидност.

Главенъ депозитъ у прѣдставителитъ: **Л. Шпетеръ & М. Лъсковъ** бул. „Дондуковъ“ № 51, София.

ПАЛМА

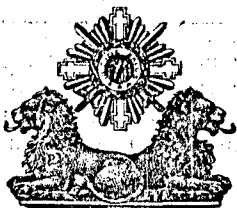
ИСТИНСКИ КАУЧУКОВИ ТОКОВЕ

Намиратъ се за продажъ всѣкъждѣ. — Обръщайте внимание на марката.

Главно прѣдставителство за България:

НИКОЛАЙ ФЕХЕРЪ и С-ие, София—Русе—Пловдивъ.

ФАБРИЧНА МАРКА.

ГАЗЪ

отъ

най-добро качество

Употрѣблявайте

само тази марка.

„НАФТА“
Българско Акционерно Дружество

Капиталъ 1,000,000 лева.

Централа въ София.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постоянни складове въ всички клонове отъ газъ въ каси и варели, бензинъ за освѣтление, автомобили, мотори, индустриални и технокимически цѣли, минерални и цилиндрични масла, газойлъ (нафтъ) за Дизелмотори, пажура за гориво въ парни котли, катранъ, парафинъ, асфалтъ и всички други нефтени продукти.

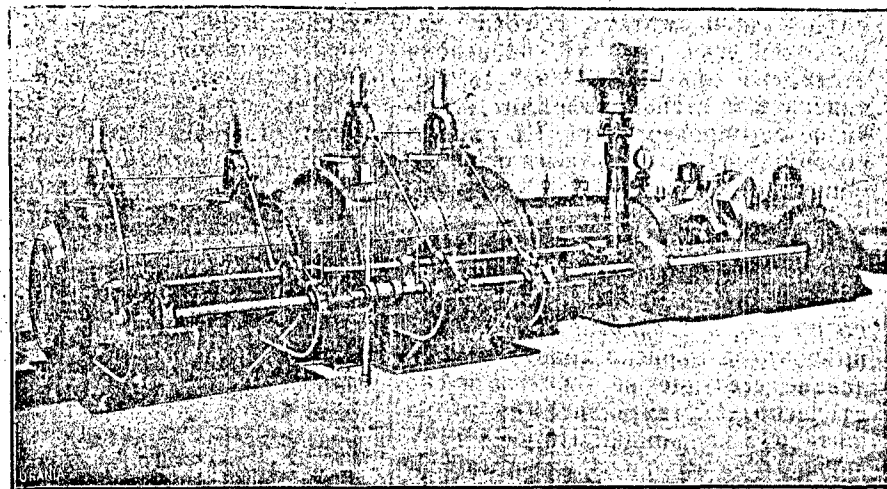
Цѣни и условия най-износни.

Starke Hoffman

Hirschberg—Германия.

Безспорно

най-подходяща и сигурна двигателна сила е

новата вентилна стабилна парна машина

съ и безъ комбинирана конденция — германски патентъ.

Генерално прѣдставителство: **Е. Мюлхауптъ С-ие Командитно Д-во**

Машинна фабрика и желѣзолѣярница

РУСЕ

Първокачествени

Гладки и облагородени

Американски лози

ПРОДАВА

Българското Лозарско Дружество
БУРГАСЪ.

(Акционерно Д-во Капиталъ 500,000 лв.)

Цѣни умѣрени условия износни.

ИСКАЙТЕ ОФЕРТИ.

На срочни изплащания, съ гаранция и намалени цѣни

СЕ ПРОДАВАТЪ ПРИ

Александръ Краусъ и С-ие Русе.

ул. Митрана № 10.

най-усъвършенстванитъ нови шевни машини „Silberberg“ които по здравина и практичностъ надминаватъ всички други досегашни системи.

Тия машини шиятъ напредъ и назадъ и сж снабдени съ апаратъ за бродиране.

Голѣмъ асортиментъ отъ всѣкакви видове и системи игли и части на шевни машини. Механици на разположение — Поправки безплатно.

Писющи машини американски „МОНАРХЪ“ и „ЕНДЕРВУДЪ“ дѣйстватъ лѣтко и безшумно най-усъвършенствувани.

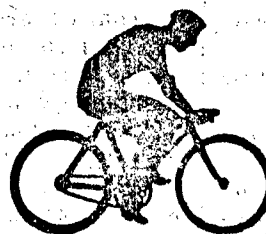
Най-лѣтки, солидни и елегантни велосипеди „Cobricke“

Грамофони отъ прочутата фабрика „Lindström“

Английски и Руски първокачествени непромокаеми

мушами и пелерини, твърди ефтини.

Галоши шведски и американски.

Анонимно дружество

ЗА

Търговия съ машини и технически прѣдприятия

Б И В Ш Е

ЕВГЕНИЙ БЕЛЕСЪ

ВАРНЕНСКИ КЛОНЪ

Прѣпоръчва своитъ най-усъвършенствувани

Плугове, жетварки и парни вършачки.

Сжщо и всѣкакъв видъ:

Мотори и индустриални машини.

Оферти се даватъ при първо поискване.

Цѣни умѣрени.

Условия за изплащане най-либерални. Гаранция най-сигурна.

Печатн. Ст. Боевъ — Бургасъ.

ЛОЗАРНИ!!
ГРАДИНАРИ!!

ЗЕМЛЕДѢЛЦИ!!

Най-добритъ американски лози, Най-доброкачественитъ сѣмена. Най-модерни и пригодни за България оръдия и машини, както и най-плодотворния изкуственъ торъ може да доставите чрѣзъ

Земеделческата агентура на

Леонъ Х. Хасанъ.

София, ул. 15 ноември, 9.

Ставраки Яневъ

с. Бараклий — Месемврия

Търговия съ земеделски и индустриални машини.

Шевни машини и велосипеди „ГРИТЦЕРЪ“.

Аби, прѣжда, гайтани и пояси.

Агентура на I Българско Застр. Д-во „БЪЛГАРИЯ“.

Българска Търговска Банка

Banque Bulgare de Commerce

Акционерно Дружество

Капиталъ напълно внесенъ	5,000,000 л. зл.
Резерви образувани	1,009,000 „

ЦЕНТРАЛА ВЪ РУСЕ. — Клонове въ:

БУРГАСЪ, ВАРНА, ГАБРОВО, ПЛОВДИВЪ, СИЛИСТРА и СОФИЯ.

Кореспонденти по всички градове въ България и странство.

Извършва всички банкови операции

като купува и продава всѣкакви цѣнни книжа — отъ по-важнитъ банката има винаги депозитъ; изпъква поръчки за книжа на чуждестраннитъ банки; прави аванси сръщу цѣнни книжа, стоки и цесии; издава и купува чекове за странство и България; сконтира търговски полици; открива текущи сметки; дава гаранция за търгове.

Откри клоноветъ въ Бургасъ и Варна — специална служба за

Храни и д. стоки съ комисионна:

ПРИЕМА ВЛОГОВЕ

Безсрочни и по текуща сметка съ 5% годишна лихва.

Срочни по споразумение споредъ срока и сумата.

За улеснение Банката издава книжки.

Телегр. адресъ: „Търбанкъ“ — „Bulcombank“.

НОЖАРСКА ФАБРИКАЦИЯ.

Командитно Дружество Аврамовъ & Ковачевъ.

Фабрика с. Нова-Махала, централа — Габрово.

Фабрикува всѣкакви ножарски изделия; конкурира по качество, цѣни и изщество на европейскитъ. Постояненъ складъ при

ИВ. ИВ. АВРАМОВЪ — ГАБРОВО.

БАЛАНСНО ТЪРГОВСКО И ИНДУСТРИАЛНО А. Д.

ТЕЛЕФ. № 836.895

№ 43

СОФИЯ: БУЛЕВАРДЪ МАРИЯ-ЛУИЗА

КЛОНОВЕ: РУСЕ, ПЛОВДИВЪ, БУРГАСЪ

ТЕХНИЧЕСКО БЮРО
ФАБРИКАЦИЯ НА МАШИНИ
ВНОСЪ НА МАШИНИ

Гугучковъ & Антонели

КОМИСИОНА ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО — БУРГАСЪ

Постояненъ складъ отъ камени вѣлница за парни машини и турбини.

Продаватъ съ най-износни цѣни първокачественъ Бельгийски „PORTLAND“ циментъ, улобренъ отъ министерството за държавни постройки.

ОБЩО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

АСИКУРАЦИОНИ ДЖЕНЕРАЛИ

(ASSICURACIONI GENERALI)

ВЪ ТРИЕСТЪ.

ОСНОВАНО ВЪ 1731 ГОДИНА

Подъ пълненъ държавенъ контролъ дѣйствува въ България отъ 1904 гоп. съгласно Книжески Указъ № 78 отъ 9

Декември 1904 г. Фондове за гаранция на 31 декември 1911 л. 437,682,658.53

отъ които въ Българ. ки цѣни книжа лева 2,313,000.—

Изплатени суми отъ Дружеството на застра. ованитъ при него отъ основанieto му: лева 1,116,938,382.30

Застрахованитъ капиталы по клонъ „Дживотъ“ възлиза на 31 декември 1911 година: лева 1,249,279,718.11.

Застрахова ЖИВОТЪ по вѣлнитъ съществуващи комбинации. ПОЖАРЪ, ТРАНСПОРТИ по сухо и вода.

Умѣрени прѣмии. — Модерни и либерални условия. — Покрива риска за невалидность. — Улеснява въ изплащането. — Авансира на застрахованитъ съ 4% о/о годишна лихва.

Главенъ прѣдставителъ: **Никола Т. Коларовъ** — София